

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

NİTEL ARAŞTIRMALAR-I (Konu Özeti-4.Bölüm: 7)

Nitel Araştırmalar

👉 Nitel araştırmaların tanımlanmasında anahtar kelimeler:

- 👉 Anlam,
- 👉 Yorumlayıcı doğal yaklaşım,
- 👉 Dünyayı dönüştürme kabiliyetidir.

Nitel araştırmalar;

👉 Araştırmacılar doğal ortamdaki veri koleksiyonuna tümdengelim ve tümevarım yoluyla örüntü ve temalar kuran veri analizini kullanır.

👉 Psikolojik ölçümler ve sosyal olaylarla ilgili nicel araştırma yöntemlerine göre daha derinlemesine bilgi sağlar.

👉 Geleneksel araştırma yöntemleriyle ifade edilmesi zor olan sorulara cevap bulmak için gereklidir.

👉 Nicel araştırmalara göre daha bilimsel veya daha iyi olduğu söylenemez.

Nitel Araştırmanın Özellikleri:

- 👉 Doğal ortam,
- 👉 Çoklu yöntemler,
- 👉 Zengin betimlemeler,
- 👉 Yansıtıcılık,
- 👉 Araştırmacının katılımcı rolü,
- 👉 Tümevarım ve tümdengelim veri analizi,
- 👉 Temel araç olarak araştırmacı,
- 👉 Doğrudan veri toplama,
- 👉 Sürece yönelik,
- 👉 Bütüncül açıklama,
- 👉 Araştırma desenlerinde esneklik,

(Arkadaşlar, burada nicel ve nitel arasındaki farklar vardı. Sığmayacak diye ikinci sayfaya aldım. byhy 😊)

Nitel araştırmaların aşamaları:

- 👉 Çalışılacak olan konunun saptanması,
- 👉 Çalışmadaki katılımcıların belirlenmesi,
- 👉 Hipotezlerin üretilmesi,
- 👉 Verilerin toplanması,
- 👉 Verilerin analizi,
- 👉 Analizin yorumlanması.

Nitel araştırmaların türleri:

- 👉 Durum çalışması,
- 👉 Fenomenoloji çalışmaları,
- 👉 Anlatı araştırması,
- 👉 Tarihî araştırma,
- 👉 Eylem araştırması,
- 👉 Etnografi araştırması,
- 👉 Tarama araştırması,
- 👉 Kuram oluşturma.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

NİTEL ARAŞTIRMALAR-2 (Konu Özeti-4.Bölüm: 7)

Nitel ve Nicel Araştırmalar Arasındaki Farklar:

Özellik	Nitel	Nicel
İzlenen yol	Tümevarımsaldır.	Kavram oluşturmak ve belli kişi ve gruplara ne ve niçin olacağını tahmin etmek için kuramsal bilgilerden yararlanır.
Araştırma deseni	Genellikle esnek ve dinamiktir.	Çok istenmese de bazen değişime gidebilir.
Araştırma süreci	Ne doğrusal ve ne ardışıktır.	Genellikle doğrusaldır.
Hipotezler	Çalışmanın gelişme sürecinde ortaya çıkması tercih edilir.	Başlangıçta belirlenen hipotezlere sadık kalınır.
Amacı	Nelerin başkalarınınca nasıl anlamlandırıldığıının anlaşılmasıdır.	İlişkileri tanımlamak ve tahmin etmektir.
Genellenebilirliği	Yoktur.	Vardır.
Veriler	Sözel ifadelerle betimlenir.	Sayısal değerlere indirgenir.
Güvenirlik	Sonuçların uygunluğuna bakılır.	Araçlardan elde edilen değerlere daha çok önem verilir.
Geçerlik	Bilgi kaynaklarının sağlaması yapılarak gerçekleştirilir.	Ölçümler istatistiksel indekslere bağlı yapılır
Örnekleme	Alan uzmanları belirler.	Seçkisiz seçim yöntemleri tercih edilir.
Prosedürler	Anlatılarak betimlenir.	Kesin olarak tanımlanmıştır.
Konu dışı değişkenler	Mantıksal analizler tercih edilir.	İstatistiksel olarak kontrol edilmesi tercih edilir.
Ön yargılar	Özel desensel kontroller tercih edilir.	Araştırmacıya güvenilir.
Sonuçlar	Sözel ifadelerle anlatılarak özetlenmesi tercih edilir.	İstatistiksel olarak özetlenmesi tercih edilir.
Karmaşık olay ve olgular	Bütününün tanımlanması tercih edilir.	Analiz sürecinin yönetilmesi için küçük parçalara bölünür.
Karmaşık olgu ve olaylar	Dışarıdan müdahale edilmez.	Amacı doğrultusunda yönlendirilebilir.
Sonuç	Alternatif görüşler üretir.	Kesin ifadelerle sonuçlanır.
Araştırmacılar	Kendilerini araştırma dışında tutmaları mümkün değildir.	Kendilerini araştırılan konunun dışında tutmaları mümkündür.

(Arkadaşlar, tabloyu kendim yapayım dedim de, sayfaya sığmayacak yeminlen. byhy 🙏)

Durum Çalışması:

👉 Kendi gerçekliği içinde çalışan ve içinde bulunulan içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı bir veya daha fazla olayın, ortamın, programın, sosyal grubun veya diğer birbirine bağlı sistemlerin ve bunların derinlemesine incelendiği araştırma yöntemidir.

👉 Gerçek yaşamın, güncel bağlam veya ortamdaki durumun incelenmesidir.

👉 Okul içinden (alan içi) ve birden fazla okul arasında (alanlar arası) varlıklar incelenebilir.

Durum çalışmalarının türleri:

👉 Tarihsel örgütlenme,

👉 Hayat hikâyesi,

👉 Çoklu durum,

👉 Gözlemsel durum çalışması,

👉 Durum analizi,

👉 Çoklu alan.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

NİTEL ARAŞTIRMALAR-3 (Konu Özeti-4.Bölüm: 7)

Durum çalışmalarının aşamaları:

- 👉 Durum çalışmasının uygunluğunu test etmek,
- 👉 Problemin ifadesi,
- 👉 Araştırma alanına girme,
- 👉 Katılımcıların seçilmesi (amaçlı örnekleme),
- 👉 Verilerin toplanması,
- 👉 Verilerin analizi (bütüncül analiz/tek yönlü analiz),
- 👉 İçsel durum/araçsal durumun raporlanması.

Durum çalışmalarının veri analiz yöntemleri:

- 👉 Kategorik birleştirme,
- 👉 Doğrudan yorumlama,
- 👉 Modelleri çizme,
- 👉 Doğal genelleme.

Durum Çalışmalarının Özellikleri:

Özellik	Açıklama
Durum	Birey, küçük grup, kuruluş, ortaklık, topluluk, ilişki, karar verme, proje olabilir.
Amacı	İçsel bir durum (benzersiz bir durumu) veya araçsal bir durum (seçilmiş durumu) ele alınabilir.
Veri	Çeşitlendirilmelidir.
Veri analizi	İrdelenecek durumun birden fazla birimi veya tamamı olabilir.
Betimleme	Temalar, konular, belli durumlar seçilebilir. Çapraz durum analizi veya kuramsal model sunulabilir.
Sonuç	Çıkarımlar (Stake, 1995); model veya açıklamalar (Yin, 2009) şeklinde sunulur.

Durum Çalışmalarının Olumlu Yönleri:

- 👉 Yaşamın bir kesiti ile ilgili doğrudan ve derinlemesine bilgi sağlar.
- 👉 Okuyucunun kendi bulunduğu durumla verilen durumu karşılaştırma şansı olur.
- 👉 Alışık olunmayan durumları ayrıntılı irdeler.
- 👉 Araştırmacı önceden belirlenen soru ve veri toplama yöntemlerini güncelleyebilir.

Durum Çalışmalarının Olumsuz Yönleri:

- 👉 Sonuçların genellenebilirliği düşüktür.
- 👉 Kurum veya kişilerin kimliklerini gizlemek zordur.
- 👉 Raporlaştırmada dil becerisi önemlidir.
- 👉 Durum içinde kaç durum olduğunu belirlemek araştırmacı için zordur.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

NİTEL ARAŞTIRMALAR-4 (Konu Özeti-4.Bölüm: 7)

Eylem Araştırması:

👉 Bilimsel araştırma yönteminden daha çok mesleki gelişim modelidir.

👉 Kişilerin kendi mesleki eylemleri hakkında araştırma yapmaları ve değişim için eyleme geçmeleri temelinde gerçekleşen sistemik bir müdahale süreci ve sosyal bağlamın içinde yer alan eylemlerin niteliğini geliştirme çalışmasıdır.

👉 Bu sosyal bağlam; eğitim, sağlık, askeri vb. kurumların eğitim, araştırma geliştirme ve uygulama gibi çalışmalarından birinin (veya birkaçının) gerçekleştiği ortam, kişiler ve eylemlerden oluşmaktadır.

👉 Eylemlerin niteliğinin gelişmesiyle birlikte sosyal bağlamın niteliği de gelişir.

👉 Eğitimle ilgili eylem araştırması öğretim süreci içerisinde kullanılan bir yöntem olması nedeniyle öğretmenlerin rolünü "araştırmacı öğretmen" olarak değiştirmektedir.

Eylem araştırmaları(EA)-nicel araştırmalar(NA) karşılaştırması:

Eylem araştırmaları	Nicel araştırmalar
Çok az genellenebilir.	Amacı bilimsel bilgi üretmeye odaklı, genellenebilir.
Üst düzeye eğitime gerek yoktur.	Belli bir eğitim düzeyi gerekir.
Araştırmacı bağlamın içinden biridir.	Araştırmacı bağlam içinden değildir.
Veri toplama aracı, araştırmacı tarafından geliştirilir/denetlenir.	Veri toplama aracı, uzmanlar tarafından geliştirilir/denetlenir.
Esnek olarak planlanır.	Tutucu bir şekilde planlanır.
Araştırmanın bulguları ve sonuçları bağlamın özelliklerine göre yorumlanır.	Araştırma sonuçları evrensel özellikler ve değerlere göre yorumlanır.
Örneklem kasıtlıdır.	Örneklem seçkisizdir.
Araştırmacının, araştırmayla ilgili bireysel deneyim ve görüşleri dikkate alınır.	Araştırmacının, araştırmayla ilgili bireysel deneyim ve görüşleri dikkate alınmaz.

Eylem araştırmasının aşamaları:

- 👉 Plan,
- 👉 Eylem,
- 👉 Veri toplama,
- 👉 Yansıtma.

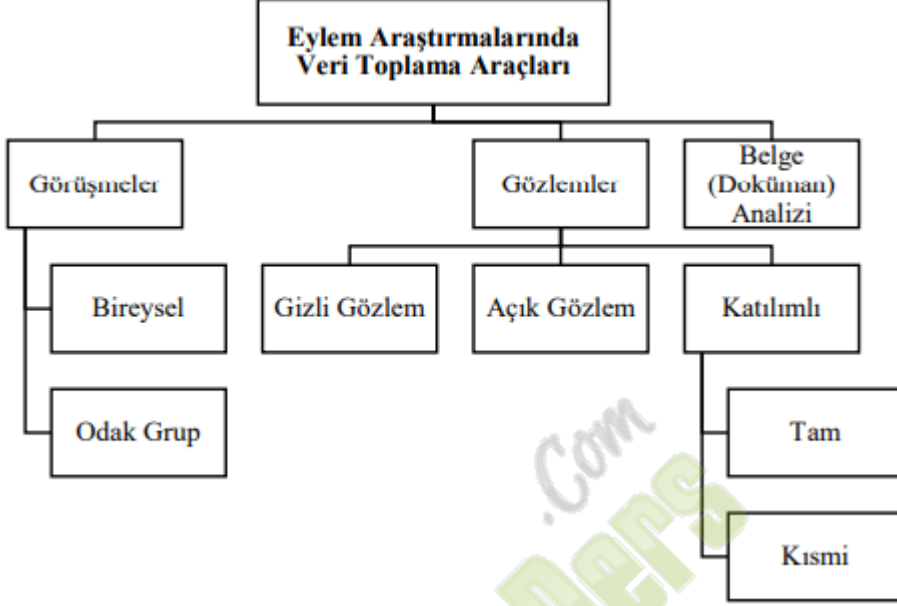

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

NİTEL ARAŞTIRMALAR-5 (Konu Özeti-4.Bölüm: 7)

Eylem araştırmalarında veri toplama araçları:

👉 Eylem araştırmalarını uygulamalı ve katılımlı eylem araştırmaları olarak ele almak mümkündür:

👉 Uygulamalı eylem araştırmalarının özellikleri:

- 👉 Yerel uygulamalar üzerinde çalışır.
- 👉 Bireysel/takım temelli araştırma içerir.
- 👉 Öğretmenin gelişimine ve öğrencinin öğrenmesine odaklanır.
- 👉 Bir eylem planını yürürlüğe koyar.

👉 Katılımlı eylem araştırmalarının özellikleri:

- 👉 Bireylerin yaşamlarını sınırlandıran sosyal meseleleri inceler.
- 👉 Eşitlikçi iş birliğini vurgular.
- 👉 Yaşam kalitesini yükseltecek değişimlere odaklanır.
- 👉 Araştırmacının özgürleşmesi ile sonuçlanır.

Eylem araştırmalarında veri analizi yöntemleri:

- 👉 Hermenötik,
- 👉 Söylem (discourse) analizi,
- 👉 Metaforik analiz,
- 👉 Anlatıbilim,
- 👉 Olay analizi,
- 👉 Tümevarım,
- 👉 Taksonomi,
- 👉 Nitel/nicel istatistik.
- 👉 İçerik analizi,
- 👉 Göstergibilim,
- 👉 Alan analizi,
- 👉 Retorik (hitabet),
- 👉 Mantık analizi,
- 👉 Karşılaştırmalı analiz,
- 👉 Tipoloji,

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

 Meb Ders .Com Ailesi

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

Telegram Kanalı

Telegram Kanalı

Facebook Grubu

Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

H HASAN YILDIRIM **H**

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama